

GENÇLİĞİMDE OKUDUĞUM FRANSIZCA BİR KİTAPIN ADI ŞU İDİ: «TOPLUM MESELESİ BİR AHLAK MESELESİDİR.» DEĞER TANIMAK DA BİR AHLAK İŞİDİR.

DEĞERLERİ TANIMAMAK

En büyük Türk mimarı kimdir diye sorarsanız, Mimar Sinandır derler. Türk mimarlığının saheseri nedir deyince de, Süleymaniye Camisi derler. Sımdı düşünelim. Sinan en büyük Türk mimarı mıdır, Türk mimarlığının saheseri de Süleymaniye midir? Bursadaki Yeşilcami mimarlığı mızın doruk noktalarından biri değil midir? Andre Gide bu şah eser için şunu demiş: «Ben, Yeşilcami'yi gördükten sonradır ki klasik sanatın ne olduğunu anladım!» Gide, İstanbul'daki Bevezit Medresesi'ni görsevidi büsbütün şaşacaktı.

Bu medresenin giriş kısmı bundan otuz yıl önce medrese kütüphanesi yapıırken bozulmuştu. Kapıdan girilince sağda, solda iki büyük höl vardı. Bu holler medresenin şadırvanlı kısmından oldukça kalın mermer parmaklıklarla ayrılmıştı. Avluların ortasında da büyük dikdörtgen şeklinde, alçak havuzlar vardı. Bu havuzlar su ile dolu idi. Medresenin bu şekli, içine girenleri ferahlatır, senindir. Medrese bu oluşu ile eşsiz bir zevk ve sanat eseriydi. Sonra bu parmaklıkları sıvadılar! Onları restore etmek bir vurt borucudur.

Adı anılmayan bu medrese, mimarlığımızın evrim volu üzere koskoca bir pirlanta girinde parlamaktadır. Bütün bunları parlatmak için Sinan'ın eserlerinin arasında şaşılacak olanı Süleymaniye değil, Şehzadebaşı Camisi ile Edirnedeki Selimiye camisidir. İlki, henüz doğan bir dehanın çılgın atılımını, ikincisi kendi kendine veten bir gücün hürriyetini gösterir. Süleymaniye ise, Sinan'ın hesan, manlık çağı, klasikleşmiş devridir. İşte Sinan'a büyük şöhretini sağlayan yalnız eserleri değil, zamanının şartlarıdır.

Bu şöhret anarsisine bir de sanat vazaları tarihinde örnek verelim. Türkler arasında birçok adı, anılmayan büyük vazi artistleri, hattatlar yetişmiştir. Bunlar harf şekillerine yalnız ölçü, düzen değil, dil ve hevecan da vermişlerdir. Türk yazısında, her elif, her ayın sevgi, hiddet, enerji gibi insana özsu bir ruhunu anlatan canlı şekillerdir. Bunlar kendi sonunda tek kalem resimlerdir. Ancak, kime sorsanız, en büyük Türk hattatı kimdir, diye, Hafız Osman'ı der, der. Ovsu ki, adı, sanı anılmayan, daha büyük, hiç değilse onun kadar büyük hattatlar vardır. İşte bir tanesi: İstanbulda Tophanede, caddeve bakan ufak kabrin içinde yatan bir Demirci Kulu Yusuf vardır. Karşısındaki Kılıç Ali Camisi'nin cinileri üzerindeki vazaları o yazmıştır. Bu koca vazalar vazi değil, vazi kılıfına bürünmüş insanlık trajedisidir. Bir hevel, bir tablo karşısında da duyulan estetik coşkunluğu da vazalar karşısında da duvabiliriz. Ancak, bu büyük hattatın adını kimse bilmez. Hafız Osman'ın şöhretinin büyük lüğüne Demircikulu'nun şöhretliğine sebep eserleri değil, sosyeteleridir. Hafız Osman'dan önce gelip geçenleri de bilmiyoruz. Mesela Hafız Osman'ın Serh Hamdullah ile olan müna sebetini de bilmiyoruz. Nitekim, Hafız Osman'ın Türk Hattatı Yakut ile olan münasebetini de bilmiyoruz... Recat-zade Ekrem'in babası olan Mehmet Sakir Recai ki, Divan şairi olarak tanınmıştır, bu insanın cell yazısı dâhisi olan Mustafa Rakım'dan sonra, bu çığırda cell vazan ilk büyük hattat olduğunu kimse bilmez. Recai gibi daha nice bilinmeyen vazi sanatçıları vardır.

Kendisiyle yıllarca önce tanışmıştım. Tam anlamı ile fütürist bir ressamdı. Bütün fütüristler gibi durgun musambava hareket sokmak istiyordu. İşin bu mucize yanı ben o kadar ilgilendirmiştim. Sanatçının beni ilgilendiren vni, şaşılacak derecede kuvvetli olan yaratıcılığı idi. Konularında

hinde söylüyorlardı. Yalnız biri, resim anlayışına çok inanmışım rahmetli Arif Dino bir gün onu beğenmişimlere «Görüyor musunuz, Picasso gibi resim yapıyor adam!» demişti. Sanatı, kültürü çok olgun olan ressamlarımızdan biri, Mahmut Cüda da onun sanat gücünü anlatmak isteyen bir vazi yaz-

yıllarca resim öğretmenliği yapmıştır. Sırrı Özbav gibi gerçek değerleri tanımazsak daha birçok Sırrı Özbavlar kaybolacaktır.

Bu anlayışsızlık yalnız bizim memleketimizde değil, bütün Avrupa memleketlerinde de vardır. Vaktiyle Londra kollejerlerinden birinde bir öğretmen bir öğrencisinin kabiliyetsiz, işe varamaz bir insan olduğunu ile ri sürmüştü. Öğretmenin bu kadar verdiği genç general Montgomer olmuştur!

Okul pedagojisinin en büyük kötülüğü adam yetiştirememesi değil, kendi kendine yetişecek olan insanları tanımamasıdır. Okulun en büyük görevi kabiliyet yaratmak değil, kabiliyetleri sezmek, kabiliyetlerin gelişmesini engellemek, onlara, eğer elinden gelirse, kendi kendine yetiştirme hürriyetini vermektir.

Yazan: İsmayıl Hakkı Baltacıoğlu

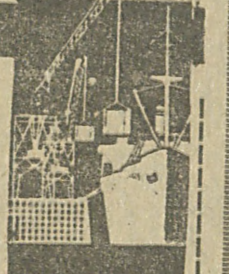
na öyle duruşlar veriyor, onları öyle devindiriyordu ki, bayığı içimze akar gibi oluyordular. Besbelli ki bu ressam bizi olduğumuz âlemden alıp kendi âlemine sürüklüyordu. Bedri Rahmi Evüboğulu'nun resimleri gibi onunkileri de Yeni Adam'a basıyordum. Gelen giden ressamlar bu eserlerin aley-

mıştı. Bu vazi Yeni Adam'da basılmıştı. Aradan havlı zaman geçti. Fütürist ressam bir sergi açtı. Tepki vine o uğursuz tepki idi. Son zamanlarda işittim, sanatçı devrimci anlayışından ayrılmış, eski resme dönmüş! Bu talihiz insanın adını söylüyorum: Sırrı Özbav. Balıkesir Eğitim Enstitüsünde,

İKTİSAT DÜNYASI İKTİSAT

Özel sektör, Hükümetten rejim konusunda açıklık istiyor

Özel sektör ile hükümetin 4 Nisanda Ankara'da yapacağı toplantıda, özel sektör temsilcileri rejim konusunda hükümetten açıklık isteyecektir. Özel sektör toplantısına getirilecek konuları tesbit etmeye başlamış bulunmaktadır. Odaların bu konuda hazırlayacakları raporlar, Türkiye Odalar Birliğine intikal ettirilecektir. Bakanlar - Özel sektör toplantısında Ticaret Bakanlığı, Sanayi Bakanlığı ve Maliye Bakanlığının, devletçiliğe yönelen görüşlerinin büyük tartışma konusu olacağı ilgililerce belirtilmektedir. Öte yandan, Prefinansman ile ihracatın geliştirilmesi meseleleri ve hazırlanmış bulunan bir çok ekonomik kanun tasarılarının Meclisten çıkarılması konuları özellikle ele alınacaktır. Ayrıca özelliğ taşıyan, çekirdeksiz kuru üzüm, tütün, finçık konularının da bu toplantıya getirileceği belirtilmiştir. İthalat tahminatı, krediler, sermaye piyasası, Maden Kanunu tasarıları, artırma ve eksilime kanun tasarıları görüşülecektir. Piyasa çevreleri bu toplantıya büyük ehemmiyet vermektedir.

Doğu Almanya ile ticarî ilişkilerimiz

30 Haziranda sona erecek olan Almanya ile Türkiye arasındaki ticaret anlaşmasını yenilemek üzere çalışmalara başlanmıştır. 1966 - 67 devresi için imzalanacak anlaşmada görüşlerinin tesbiti için durum özel sektör kuruluşlarına bildirilmiştir. Kuruluşlar konu ile ilgili görüşlerini 25 Mart 1966 tarihine kadar Türkiye Odalar Birliğine bildirecek ve iki menleket arasında yeni anlaşmanın esaslarını gözden geçirmek üzere 29 Mart 1966 tarihinde Türkiye Odalar Birliğinde özel sektör temsilcilerinin iştirakiyle bir toplantı yapılacaktır.

GÜNÜN OLAYLARI

Servet Beyannamesini Kaldıracak Tasarı Hazır

Maliye Bakanlığı Genel Müdürü Ahmet Tevfik Alpaslan servet beyannamesini kaldırarak ve yerine daha ilmi ve müessir tedbirler getirecek olan kanun tasarisinin hazirladigini, önümüzdeki günlerde de Parlâmentoya sunulacağını açıklamıştır. Alpaslan böyle demistir ki: «Sermaye piyasasının geliştirilmesi amacıyla hazirlanan ve bazı vergi teşvik tedbirlerini ihtiva eden «Sermaye piyasasının tanzimi ve teşviki» hakkındaki kanun tasarisı da Bakanlığa sunulmuştur. Vergi reform çalışmalarına devam edilmektedir. Sonuçlarının kanun tasarisı haline getirilmesi yolunda gayret sarfetmekteyiz.»

GÜNÜ GÜNÜNE ALTIN PIYASASI

KALIN BEŞLİLER		ARMA BEŞLİLER	
Atatürk	480.00	Ata Arma 1966	478.00
Resat sıra	1470.00	Resat	1400.00
Resat ekstra	1600.00	Hamit	1850.00
Hamit	980.00	Vahit	1350.00
Dalı	885.00	Ankara, 1927	10.40.00
Vahit	790.00	Ankara, 1928	1100.00
Aziz	790.00		

KALIN İKİBUÇUKLAR		ZİYNET İKİBUÇUKLUKLAR	
Atatürk	240.00	Ata 2.5 lu 1966	239.00
Resat	730.00	Resat	661.00
Hamit	460.00	Hamit	460.00
Dalı	360.00	Vahit	430.00
Aziz	335.00	Ankara	575.00

LİRALAR		ZİYNET LİRALIKLAR	
Atatürk	96.25	Ata yüzüklü 1966	96.25
Resat	183.00	Resadiye	190.00
Elgazi	118.00	Hamidiye	170.00
Hamit	114.00	Vahit	130.00
Aziz	102.00	Ankara	120.00
İngiliz erkek	119.00		
İngiliz kadın	135.00		
(F. R.) Frank	96.00		
Gülden	102.00		

KÜLÇE FİYATLARI	
24. a. altın 1 gr.	14.25
100 a. gümüş 1 Krg	590.00
Pilatin 1 gr.	75.00

Türkiye 8 Fuara Katılıyor

Belli başlı ihraç maddelerimizin dış satışlarını arttırmak, bu arada yerli imalatımızı tanıtmak amacıyla memleketimizin bu yıl 8 yabancı fuara katılması kararlaştırılmıştır. Ticaret Bakanlığının iştiraki ile Paris, Münih, Tunus, Frankfurt, Viyana, Londra, Filibe, ve İki fuarlarına memleketimiz katılacaktır. Bu fuarlara katılmak isteyen firmalar sergileyecekleri malları bildirmek sureti ile Ticaret Bakanlığının iştirakiyle bir toplantı yapılacaktır.

Tinbergen Endonezya'ya Gidiyor

Resmî Antara Haber Ajansından açıklandığına göre Endonezya hükümetine yardımcı olmak üzere Hollandalı ekonomi uzmanı Cakar-taya gidecektir. Uzmanlar Amsterdamlı Dr. De Wit, Tilsburg'lu Dr. Bosman ve Rotterdamlı Dr. Tinbergen'dir. Geçenlerde Endonezya'ya bir ziyaret yapmış olan Dr. Tinbergen, Hollandalı uzmanların Endonezya'daki ekonomik krize bir son verebilmek için Endonezya'nın ekonomisi uzmanlarıyla temaslarda bulunacaklarını söylemiştir.

Hazırlayan: Hayri ENGİN

HAFİYELER KRALI

TÜKÜR-MEMİSTE AGZINDAN SİNEĞİ ÇIKARMIS ÖYLE MİP

EVET! KUTSAL SİNEĞİ ÇIKARMIS

TABİİ SİZİN DEĞİL DE NEDEN BENİM AGZIMAA GİYİYÖZ KUTSAL SİNEK ?!

O KUTSAL SİNEK BENİ SEVDİ.. BÜYÜK KLUWET BÖYLE İSTİYÖZ YA..

KIZILDERİLİLER TANIRIYA DEĞİL KLUWETE İNANIRLAR...

BÜYÜK KLUWETİN SEVDİĞİNİ NA ESİL LAZIM

YASAĞAS KLUWETİN KLUWETİNE

YERE TÜKÜZ REN YERLİ DÜZENE BAŞLANIŞTI.

74

Boğaziçi Üniversitesi

Arşiv ve Dokümantasyon Merkezi

Kişisel Arşivlerle İstanbul'da Bilim, Kültür ve Eğitim Tanıtımı

Ismayıl Hakkı Baltacıoğlu Koleksiyonu

BLTWRT0200309